

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 24P/162/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120207511
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Sitárová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2020:4120207511.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v konaní pred sudkyňou Mgr. Máriou Sitárovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletú O. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom u navrhovateľky, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky U. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K., Na S. XXX a neuvedeného otca, o návrhu navrhovateľky A. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. E., t.č. bytom K., Na S. XXX/X na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

r o z h o d o l :

Súd mení rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 24P/130/2019-44 zo dňa 17.09.2019 tak, že maloletú O. K., nar. XX.XX.XXXX zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke A. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E..

Navrhovateľka A. I. je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

Súd zaväzuje matku maloletej O. K. prispievať na jej výživu sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa osobitného zákona, ktoré je matka povinná platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa svojim písomným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 06.07.2020 domáhala zverenia maloletej O. K., nar. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti a matku maloletej zaviazat' na minimálne výživné. Svoj návrh odôvodnila tým, že maloletá bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti jej dlhoročnému partnerovi a otcovi jej detí K. K., nar. XX.XX.XXXX, ktorý sa t.č. nachádza v Ústave na výkon väzby a trestu odňatia slobody v Nitre a preto v súčasnosti nemôže zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú. Navrhovateľka s maloletou žijú v spoločnej domácnosti a majú vytvorený medzi sebou citový vzťah.

2. Na pojednávanie sa nedostavila matka maloletej, ktorá má doručenie predvolania riadne vykázané fikciou. Svoju neúčast' na pojednávaní nijako neospravedlnila a nepožiadala o odročenie pojednávania, preto súd pojednával podľa § 31 Civilného mimosporového poriadku v jej neprítomnosti.

3. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla že trvá na podanom návrhu, od júna tohto roku zabezpečuje starostlivosť o O. nakoľko jej druhá, ktorý ju mal zverenú zobrali do väzby. Má záujem sa o O. aj naďalej starať. Predtým druhovi pomáhala v starostlivosti o ňu, nakoľko spolu žijú už 15 rokov a majú spolu päť

detí. Matka O. sa túla, nechodí ju navštevovať, má také informácie, že chodí žobrať, nevie z čoho žije, lebo invalidný dôchodok nepreberá.

4. K. K. na pojednávaní uviedol, že súhlasí s návrhom, teraz je vo výkone väzby. Stalo sa to, že bral lieky, na pohrebe si vypil a potom išiel na aute bez vodičského preukazu. Uvedomuje si, že spravil chybu a že teraz sa družka musí starať o všetky deti sama. Je bratom U. K., táto odkedy je vo väzbe by mala byť asi v X., tam má dcéru. Predtým bývala s nimi. Družka sa vie riadne postarať o O., lepšie ako mamička, O. ju poslúcha.

5. Účastníci konania - navrhovateľka a K. K. v konečnom návrhu žiadali, aby súd rozhodol v zmysle ich dohody.

6. Kolízny opatrovník v konečnom návrhu uviedol, že súhlasí s návrhom navrhovateľky, je v záujme maloletej, aby bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke, nakoľko nikto z príbuzných o maloleťu neprejavuje záujem. Pani A. sa vie postarať o O. riadne, táto jej je zas oporou pri výchove jej detí. Pani A. spolupracuje s úradom riadne, preto navrhuje, aby súd návrhu vyhovel s tým, že matke dieťaťa bude určené minimálne výživné.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámil sa s obsahom spisu: návrh, písomné vyjadrenie K. K., správa zo šetrenia pomerov, uznesenie o neodkladnom opatrení, správa zo Sociálnej poisťovne, pripojený spis OS Nitra sp. zn. 13P/157/2020, 24P/130/2019 z neho rozhodnutie na čl. 44 a nasledovné a zistil tento skutočný a právny stav:

8. Maloletá O. K., nar. XX.XX.XXXX pochádza z matky U. K., nar. XX.XX.XXXX a neuvedeného otca. Rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn.: 24P/130/2019 - 44 zo dňa 19.09.2019 bola maloletá O. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti K. K., nar. XX.XX.XXXX a matke maloletej bolo určené minimálne výživné, z dôvodu, že matka nedokázala zabezpečiť starostlivosť o maloleťu. K. K. sa od 19.06.2020 nachádza v Ústave na výkon väzby Nitra. S návrhom na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky sa súd stotožnil už vydaním neodkladného opatrenia sp.zn.: 24P/162/2020 - 14 zo dňa 22.07.2020, ktorým maloleťu dočasne zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Maloletá s navrhovateľkou a s jej maloleťmi deťmi bývajú v staršom rodinnom dome, hygiena a čistota v celej domácnosti boli na požadovanej úrovni. Mesačne náklady na bývanie sú približne 230,- eur. Zo šetrenia rodinných a sociálnych pomerov Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra vyplýva, že navrhovateľka dokáže zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti, jej príjem pozostáva z materskej a z rodinných prídavkov na päť detí v sume 390,- eur. O. navštevuje piaty ročník Základnej školy vo K., školu navštevuje riadne a nie sú s ňou žiadne problémy.

9. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra vyplýva, že maloletá sa vyjadrila tak, že súhlasí so zverením do starostlivosti navrhovateľky a chce zostať žiť v domácnosti kde žila doteraz. S pani I. si rozumie, rešpektuje ju, majú vytvorený citový vzťah, rozumie si aj s jej deťmi a snaží sa byť nápomocná. Jej sestra U. K. býva v blízkosti a chodí ju často navštevovať.

10. Podľa § 31 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní.

11. Podľa § 45 odsek 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

12. Podľa § 45 odsek 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti parodiča, súrodenca

maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

13. Podľa § 45 odsek 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

14. Podľa § 45 odsek 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

15. Podľa § 45 odsek 5 Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

16. Podľa § 45 odsek 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

17. Podľa § 45 odsek 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

18. Podľa § 45 odsek 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

19. Podľa § 45 odsek 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

20. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

21. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

22. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

23. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

24. Aktuálna výška minimálneho výživného je 29,42 eura mesačne na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

25. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

26. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

27. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

28. Podľa § 78 ods. 1/ Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

29. Podľa § 52 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľky na zverenie maloletého dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti bol podaný dôvodne. Zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej osoby ako rodiča možno v prípade, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o dieťa a ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. Matka a ani iní príbuzní neprejavujú záujem o osobnú starostlivosť o maloletú. Matka si neplní vyživovaciu povinnosť a nie je s maloletou v žiadnom kontakte a aktuálne ani nie je známe miesto jej pobytu. Zverenie maloletej O. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke je aktuálne plne v súlade so záujmami maloletého dieťaťa. Navrhovateľka ako osoba blízka maloletej prejavila záujem o zabezpečovanie starostlivosti o dieťa, spĺňa zákonom stanovené kritériá (§ 45 ods. 1 Zákona o rodine) pre zverenie maloletého dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Starostlivosť o maloleté dieťa je zo strany navrhovateľky zabezpečovaná riadne, sociálnym šetrením pomerov neboli zistené žiadne nedostatky. Samo maloleté dieťa vyjadrilo svoje želanie aktuálne zostať v starostlivosti navrhovateľky. Súd preto zveril maloletú O. K. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorej vymedzil práva a povinnosti vyplývajúce z nariadenej náhradnej osobnej starostlivosti pričom súčasne so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky sa súd zaoberal aj otázkou vyživovacej povinnosti matky, keďže vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu nezaniká rozhodnutím súdu o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Pri určovaní tejto povinnosti prihliadol súd okrem odôvodnených potrieb maloletej aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery matky, keď matku súd zaviazal prispievať na výživu maloletých detí sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne a to vzhľadom k tomu, že matka nepracuje a poberá iba invalidný dôchodok. Sumu určeného výživného je matka povinná poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti preto rozhodol súd tak, ako uvádza výroková časť tohto rozsudku.

31. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona.